

Nr 63.

Av herr **Westman**, om *höjning av pensionen åt f. d. löjtnanten C. A. Egerström*.

På förslag av Kungl. Maj:t (prop. nr 196, p. 6) beviljade 1936 års riksdag f. d. löjtnanten vid Göta livgarde Carl Arvid Egerström en årlig pension av 900 kronor.

Av propositionen framgick, att Egerström, som är född den 21 mars 1876, under fälttjänstövningar i Östergötland i september 1906, under vilka övningar han tjänstgjort såsom plutonchef, insjuknat i dubbelsidigt ljumskbräck, till följd varav han efter vederbörlig läkarundersökning avpolleterats och i oktober 1906 i Stockholm undergått operation; att Egerström genom Kungl. Maj:ts beslut den 23 november 1906 på egen begäran erhållit avsked från beställningen på stat med tillstånd att såsom löjtnant inträda i regementets reserv; att han efter inträdet i reserven tjänstgjort under repetitionsövningar åren 1909, 1911 och 1912, varjämte han varit inkallad till tjänstgöring under tiden 11 juni 1915—15 januari 1916 med avbrott för 10 dagar under augusti 1915; att Egerström under senaste tjänstgöringen drabbats av recidiv av nyss omförmälda sjukdom; att Kungl. Maj:t genom beslut den 31 januari 1919 på därom av Egerström gjord framställning beviljat honom avsked från anställningen i reserven; att Egerström är gift och i sitt äktenskap har en dotter, född 1928; samt att han, som våren 1934 försatts i konkurs, är utan alla existensmedel för sig och sin familj samt för framtiden ej heller kan påräkna något bidrag till uppehållet av sina släktingar.

I en till Kungl. Maj:t ställd skrift hade Egerström år 1934 anhållit om pension och därvid anfört i huvudsak följande:

Den bräckskada, för vilken Egerström år 1906 opererats, hade han ådragit sig i och för tjänsten, och densamma hade helt varit orsaken till att han tagit avsked ur aktiv tjänst. Enär han vid denna tidpunkt varit ung och välbärgad, hade han underlåtit att i samband med avskedstagandet göra framställning om pension. Om dylik framställning gjorts, skulle han utan tvivel hava varit berättigad till pension på grund av bestämmelserna i punkten 6 av pensioneringsgrunderna för armén, vilka bestämmelser enligt dåvarande lydelse innehöllo, att den, som i och för tjänsten ådragit sig skada eller obotlig sjukdom, vilken gjorde honom till vidare tjänstgöring oförmögen, ägde rätt att avgå med pension jämte fyllnadspension, om än villkoren för pensions och fyllnadspensions åtnjutande eljest icke vore uppfyllda.

Medicinalstyrelsen anförde i utlåtande i ärendet, att den skada, dubbelsidigt ljumskbräck, som föranlett Egerströms avskedstagande, visserligen måste anses ytterst bero på en disposition för sjukdomen i fråga, men att det å andra sidan icke kunde förnekas, att ansträngningar under militärtjänsten kunde hava kommit ljumskbräcken att framträda som en synlig utbuktning

i ljumskarna. — I samma riktning uttalade sig arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse.

Direktionen för arméns pensionskassa anförde, att då det av medicinalstyrelsens yttrande syntes framgå, att det ej vore uteslutet, att Egerström i och för tjänsten ådragit sig den sjukdom, som gjort honom till militär tjänstgöring oförmögen, direktionen tillstyrkte, att Egerström måtte tilldelas en årlig pension å 1,452 kronor, motsvarande den pension, som kunde utgå jämlikt omförmälda pensioneringsbestämmelser.

Sedan statskontoret tillstyrkt en pension till belopp av 900 kronor, anförde departementsschefen för egen del:

Vid den beredning av förevarande ärende, som ägt rum inom försvarsdepartementet — på vars föredragning frågor om pension enligt äldre bestämmelser för beställningshavare vid armén ankommit — har det ansetts, att tillämpning å Egerström av stadgandet i punkten 6 av tidigare gällande pensioneringsgrunder för armén ej kunde ifrågakomma, enär det icke styrkts, att han i och för tjänsten ådragit sig skada eller obotlig sjukdom, vilken gjort honom till vidare tjänstgöring oförmögen. I ärendet är emellertid utrett, att Egerström avgått ur aktiv tjänst på grund av sjukdom, som gjort honom olämplig till fortsatt militär tjänstgöring och vilken sjukdom — även om den icke kan sägas hava ådragits i och för tjänsten — likväl måste anses hava ofördelaktigt påverkats av den militära tjänstgöringen. Härtill kommer, att Egerström, vilken efter avgången ur aktiv tjänst inträtt i reserven, synes hava fullgjort den tjänstgöring, som erfordras för att till reservpension från 55 års ålder, ehuru han genom att år 1919 begära avsked från anställningen i reserven frånhänt sig rätten till sådan pension. Vid nu angivna förhållanden synas mig billighetsskäl tala för att Egerström, som numera på grund av ålder och ekonomiska svårigheter är i behov av understöd, kommer i åtnjutande av någon pension av statsmedel. Då det av statskontoret föreslagna pensionsbeloppet, 900 kronor, synes mig skäligt, vill jag tillstyrka, att pension till detta belopp beredes Egerström.

På hemställan av bankoutskottet beslöt riksdagen bifalla detta förslag.

Såsom framgår av det ovanstående ansågs det vid ärendets behandling år 1936 icke styrkt, att Egerström i och för tjänsten ådragit sig skada eller obotlig sjukdom, vilken gjort honom till vidare tjänstgöring oförmögen. Hans pension bestämdes därför till 900 kronor i stället för 1,452 kronor, vartill han eljest varit berättigad.

Emellertid har Egerström numera införskaffat åtskilliga intyg för att styrka, att han ådragit sig sin sjukdom under fälttjänstövning i Östergötland år 1906. Personer, som deltagit i denna fälttjänstövning, hava sålunda lämnat redogörelse för de närmare omständigheterna i samband med Egerströms avsked från hans ordinarie beställning och intygat, att Egerströms sjukdom uppkommit i och för tjänsten. Ytterligare föreligger ett av lasarettsläkaren vid Centrallasarettet i Jönköping Lars Bergström avgivet intyg, vid vilket lasarett Egerström år 1929 undergått operation för bråck. Även om det givetvis på grund av den lång tidrymd, som förflutit sedan sjukdomen yppade sig, är förenat med svårigheter att åvägabringa full bevisning om sjukdomens uppkomst, torde de nu föreliggande handlingarna motivera, att Egerströms

pensionsfråga upptages till förnyad prövning. Såvitt jag kunnat finna synas omständigheterna i förevarande fall vara sådana, att Egerström skäligen bör tilldelas den pension, som föreslagits av direktionen för arméns pensionskassa. Jag tillåter mig därför hemställa, att Egerström tillerkännes sådan förhöjning i sin pension, att han kommer i åtnjutande av en sammanlagd pensionsförmån av 1,452 kronor. Det bör i detta sammanhang framhållas, att intet motsäger den av Egerström i hans pensionsansökning år 1934 lämnade uppgiften om anledningen till att han vid avskedstagandet underlät att göra framställning om pension. Beaktas bör dessutom, att Egerström först vid hög ålder och sedan hans egna existensmedel tagit slut, gjort anspråk på och tillerkänts pension, varigenom statens kostnader för hans pensionernig i väsentlig mån reducerats.

Ovan åberopade intyg komma att överlämnas till riksdagens vederbörande utskott.

På grund av det anförda hemställes,

att riksdagen må höja den pension, som 1936 års riksdag beviljade f. d. löjtnanten vid Göta Livgarde Carl Arvid Egerström, med 552 kronor.

Stockholm den 17 januari 1938.

K. A. Westman,
Brobygård.
